SÂFFÂT SURESİ 147. ÂYET (4)

(...dünden devam)

Kıssanın anlatımında, Kitabı Mukaddes'in ifadesiyle Kur'ân'ın ifadesi arasında büyük bir benzerlik görülmektedir. Yalnız burada kavmine dönüşü üzerine tevbe ettiklerinden dolayı Allah'ın, kavmini affedip onlara azabetmemesinden ötürü Yunus'un üzüldüğü ve ölmeyi yaşamağa tercih edecek kadar canının sıkıldığı anlatılmaktadır. Bir peygamberin gayesi, kavmini azaba atmak değil, azâbdan kurtarmaktır. Yunus'un, kavminin azabdan kurtulmasına sevineceği yerde üzülmesi gariptir. İşte peygamberin kişiliğine yakışmayan bu tür ifadeler Kur'ân'da yer almamıştır. Kur'ân, bütün peygamberleri, kişiliklerine aykırı olan ifadelerden tenzih ederek anlatır.

146'ncı âyette geçen yaktîn kelimesi, bal kabağı demektir. Yûnus, balığın karnından kıyıya atılınca, nazik vücudunu güneş yakmasın diye oracıkta bir kabak bitirilmiş ve kuru bir ağaca veya Yunus'un yaptığı çardağa sarılan bu bitki, Yunus'a gölge yapmıştır. Bu kelime, Kitabı Mukaddes'te asma kabağı olarak geçer. Elmalılı Hamdi Efendi hariç, diğer Kur'ân mütercimlerinin bu kelimeyi geniş yapraklı bir ağaç diye terceme etmeleri, kanımızca yanlıştır.

Bu kıssadan alınacak ibrete gelince: Kavminin inkârından bunalan Yunus'un, Allah'tan izin almadan kavmini terk etmesi, yüce Allah'ın gücüne gitmiştir ki bu hareketinden dolayı Yunus, Rabbine isyan ederek kaçmakla vasıflandırılmıştır. Ve yine bundan ötürü denize attırarak onu cezalandırmış, fakat böyle bir ders verdikten sonra yine onu rahmetiyle balığın karnından kurtarmıştır. Bu husus, Enbiyâ Sûresinin 87-88'nci âyetlerinde anlatılır.

***